

Η προσωπικότητα του Αλέξανδρου

Ο Αρριανός στο έργο του «Αλεξάνδρου Ἀνάβασις» αναφέρει εκτός από τις αρετές του Αλέξανδρου (Ζ.28) και κάποια σφάλματά του (Ζ.29). Μελετώντας το κείμενο που ακολουθεί, σκιαγραφούμε την προσωπικότητα του Αλέξανδρου, συνθέτοντας ένα συνοπτικό κείμενο (250-350 λέξεων), το οποίο θα τοποθετηθεί στον Πίνακα Ανακοινώσεων του τμήματος.

Ἀρριανός, Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις	Απόδοση κειμένου (Πηγή: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2224/Arrianou-Alexandrou-Anavasi_G-Gymnasiou_html-empl/index_11.html)
<p>[Ζ.29] Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μεγάλα τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τε τις τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθεῖ καὶ τὸ διηνεκὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονὴν, οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόνας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσομένους· ἀλλὰ μεταγνῶναί γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῃ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξει ὑπὸ γενναιότητος.</p> <p>[2] Οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἔγνωσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς καλῶς δὴπραχθέντος, ἐπικρύψειν οἴονται τὴν ἀμαρτίαν, κακῶς γινώσκοντες. Μόνη γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἴσας ἀμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἀμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγιγνώσκοντα, ὡς τοῖς τε παδοῦσι τι ἄχαρι οὐ πάντη χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δρᾶσας αὐτὰ ξυχωροῖ ὅτι οὐ καλὰ ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην, μὴ ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἀμαρτεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο.</p> <p>[3] Ὅτι δὲ ἐς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερον, οὐδὲ τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ μέγα εἶναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἔνεκα. Οὐκ οὐκ δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνωος γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ραδαμάνθους, οἷς δὴ ἐς Δία ἀνενεχθεῖσα ἢ γένεσις πρὸς τῶν πάλαι ἀνθρώπων οὐδεμιᾶ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται, οὐδὲ Θεσέως τοῦ Ποσειδῶνος οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος. [4] Ὡς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευή</p>	<p>Κι αν ο Αλέξανδρος διέπραξε κάποιο σφάλμα εξαιτίας είτε του ευερέδιστου χαρακτήρα του είτε της οργής του ή αν παρασύρθηκε στη μίμηση βαρβαρικών συνηθειών σε υπερβολικό βαθμό, εγώ τουλάχιστον αυτά δεν τα θεωρώ σημαντικά, αν λάβει κανείς δίκαια υπόψη του το νεαρό της ηλικίας του, τις συνεχείς επιτυχίες του και το γεγονός ότι όσοι συναναστρέφονται τους βασιλιάδες, για να τους προκαλούν ευχαρίστηση και όχι για το καλό τους, ασκούν επάνω τους αρνητική επίδραση. Γνωρίζω εξ άλλου ότι από τους παλιούς βασιλιάδες μόνο ο Αλέξανδρος μετάνοιωνε για τα σφάλματα που διέπραττε εξαιτίας της γενναιοφροσύνης του. Αντίθετα, οι περισσότεροι άνθρωποι, αν και κατανοούν ότι έσφαλαν, εντούτοις θεωρούν ότι με το να υποστηρίζουν το σφάλμα τους ότι θα το αποκρύψουν και έτσι πέφτουν σε πλάνη. Εγώ όμως νομίζω ότι η μόνη θεραπεία ενός σφάλματος είναι να το αποδέχεται κάποιος και να μετανοεί έμπρακτα γι' αυτό· γιατί αυτοί που έχουν υποστεί κάποιο κακό θα μπορούσαν να μην αισθάνονται τόσο δυσάρεστα, αν ο δράστης παραδεχόταν ότι δεν ενήργησε σωστά. Αλλά και στον ίδιο τον δράστη απομένει η ελπίδα ότι δεν θα επαναλάβει στο μέλλον κάποιο ανάλογο σφάλμα, εφόσον φανερά λυπάται για τα σφάλματα που έκανε στο παρελθόν. Το ότι επίσης απέδιδε την καταγωγή του σε κάποιο θεό δεν είναι κατά τη γνώμη μου μεγάλο λάθος· ίσως μάλιστα αυτό ήταν κάποια επινόηση, για να προκαλεί σεβασμό στους υπηκόους του. Και αληθινά μου φαίνεται ότι δεν ήταν κατώτερος βασιλιάς ούτε από τον Μίνωα ούτε από τον Αιακό ή τον Ραδάμανθου, στους οποίους δεν καταλογίζεται καμιά αλαζονεία, επειδή οι παλιοί άνθρωποι είχαν αποδώσει τη γέννησή τους στον Δία, ούτε και από τον Θεσέα, τον γιο του Ποσειδώνα ή τον Ίωνα, τον γιο του Απόλλωνα. Αλλά και η περσική ενδυμασία ήταν κατά τη</p>

Ενότητα 6 Ο χαρακτήρας του Αλέξανδρου

Υποενότητα ΣΤ1. (39.1.41.1-41.2, 42.3-42.4). Τα ιδιαίτερα γνωρίσματα του Αλέξανδρου

Ἀρριανός, Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις	Απόδοση κειμένου (Πηγή: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2224/Arrianou-Alexandrou-Anavasi_G-Gymnasiou_html-empl/index_11.html)
<p>σόφισμα δοκεῖ εἶναι πρὸς τε τοὺς βαρβάρους, ὡς μὴ πάντη ἀλλότριον αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὡς ἀποστροφὴν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὀξύτητός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκαταμίξαι μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους καὶ τοῖς ἀγῆμασι τοὺς ὀμοτίμους. Καὶ οἱ πότοι δέ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, οὐ τοῦ οἴνου ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐγίνοντο, οὐ γὰρ πίνειν πολὺν οἶνον Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς ἐς τοὺς ἑταίρους.</p>	<p>γνώμη μου τέχνασμα για τους βαρβάρους, για να μη φαίνεται σ' αυτούς ο βασιλιάς εντελῶς ξένος, και για τους Μακεδόνες, για να τους αποτρέπει ἀπὸ τη μακεδονική ορμητικότητα και αλαζονεία. Γι' αυτό ἀλλῶστε μου φαίνεται ὅτι ἐνέταξε τους Πέρσες σωματοφύλακες στις τάξεις των Μακεδόνων και στα ἀγῆματα τους ευγενεῖς. Και η οينوποσία, ὅπως λέει ο Αριστόβουλος, διαρκούσε πολὺ, για να πίνουν κρασί -ο Αλέξανδρος ἀλλῶστε δεν ἔπινε πολὺ-, ἀλλὰ ἀπὸ φιλοφροσύνη προς τους φίλους του.</p>

Τίτλος: «**Η προσωπικότητα του Αλέξανδρου**»

Έκδοση: **1.5**

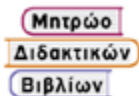
Ημερομηνία: **10/09/2024**

Συντονιστής ομάδας σχεδιασμού και ανάπτυξης: **Κέλλυ Σαρρή Πασχαλίδη**

Δημιουργία: **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ**

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή